

Szablodziób *Recurvirostra avosetta*

Status. Wykryto 3 przypadki gniazdowania: w latach 2007, 2012 i 2016. W okresie koczowań i przelotów w latach 1956 - 2020 zarejestrowano łącznie 120 os. podczas 58 obserwacji.

Środowisko. Gniazdujące ptaki stwierdzono nad Wisłą, na odstojnikach cukrowni oraz na śródpolnym zastoisku wody. Ptaki przelotne były stwierdzane na spuszczonej stawach rybnych, płycznach rzek, odstojnikach ścieków.

Szablodziób *Recurvirostra avosetta* nad Słudwią (fot. P. Głowacki).

Zmiany liczebności. Taczanowski (1888) podaje ogólnikową informację: „Postrzeżenie w kraju oparte tylko na słownem opowiadaniu”. Również w pierwszych dekadach wieku XX nie wykazano tego gatunku na Nizinie Mazowieckiej (Dunajewski 1938).

Pewnych obserwacji szablodzioba dokonano dopiero w roku 1956: w dniach 6 i 12 VIII nad Wisłą w rejonie ujścia Świdra wykazano przypuszczalnie tego samego ptaka (Luniak 1971), a kolejnej dopiero 13 VIII w roku 1978, również nad Wisłą – 3 os. (A. Dombrowski i W. Walankiewicz, SKO).

W latach 1978 - 2020 zarejestrowano w całym regionie łącznie 120 os. podczas 59 obserwacji. W roku 2007 wykryto pierwszy przypadek gniazdowania.

Rozmieszczenie stanowisk lęgowych. Wykryto trzy przypadki gniazdowania: dwa na Nizinie Środkowomazowieckiej i jeden na Nizinie Północnomazowieckiej.

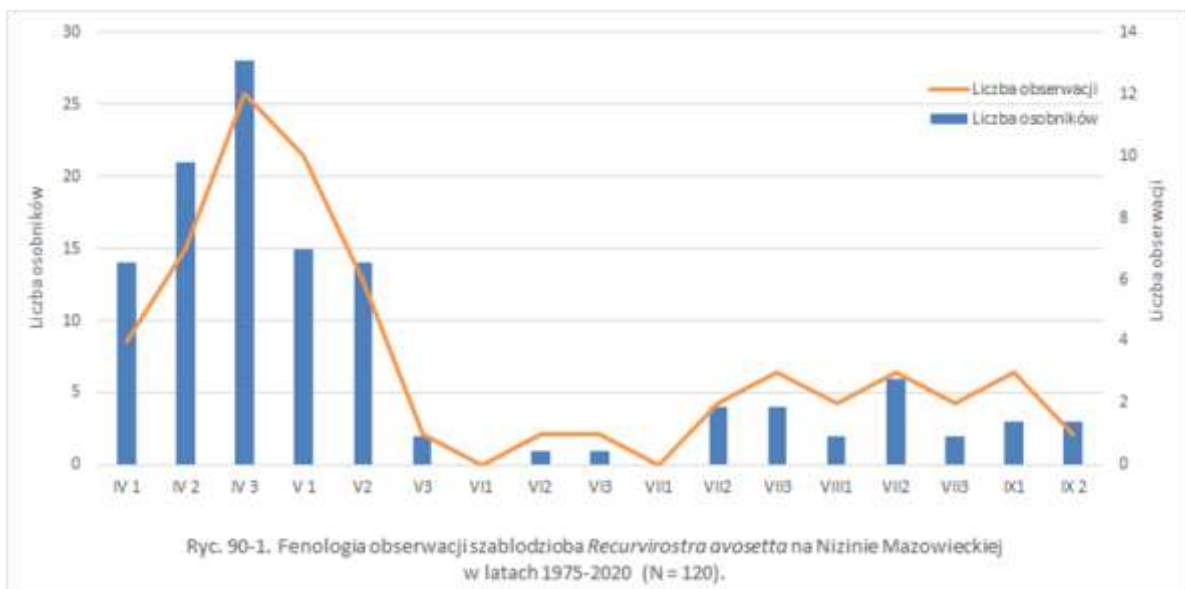
W roku 2007 para ptaków wyprowadziła lęg na wyspie na Wiśle na wysokości wsi Łoje (Bukaciński et al. 2007). Drugi przypadek wykryto w roku 2012 na osadnikach cukrowni w Szyjkach (Murawski i Antczak 2012). Trzeci lęg ptaki odbyły na małej wysepce błota na śródpolnym zastoisku wody w pobliżu stawów koło Leszna na skraju Puszczy Kampinoskiej (Olszewski et al. 2016).

Ponadto w maju-czerwcu 2008 na wyspie wiślanej na wysokości wsi Łoje kilkakrotnie widywane parę ptaków (A. Różycki i in.), a 3-16 V 2009 parę (3 V – kopulacja) widziano nad Wisłą na wysokości Kępy Kamińskiej (P. Kozanecki), a 6 V 1990 para ptaków przebywała nad Bugiem w Mołozewie (SKO).

Wędrowniki. Obserwacje wędrujących ptaków zawierały się w okresie 2 IV – 12 IX. W okresie wiosennym poczyniono 74% obserwacji oraz zarejestrowano 82% osobników, a znacznie rzadziej jesienią: 26% obserwacji i 18 % osobników.

Najwcześniejszej obserwacji wiosennej dokonano 2 IV 2020 nad Wisłą na wysokości wsi Skierdy (K. Mortka), a najpóźniej: 12 IX 1998 również nad Wisłą, na wysokości Brzumina – 3 os. (M. Maniakowski).

Najwięcej przelotnych ptaków widywano w ostatniej dekadzie kwietnia (ryc. 90-1).

Zdecydowana większość (38%) obserwacji dotyczyła pojedynczych osobników oraz 2 os. (35%). Ponadto widywano stada po 3 os. (8 razy), 4 os. (6 razy) i dwukrotnie po 5 os.: 23 IV

2019 nad Wisłą koło Dębłina (D. Piechota) i 9 IV 2016 nad Bzurą w gminie Bedlno (J. Makowski)

Andrzej Dombrowski

Streszczenie. Wykryto 3 przypadki gniazdowania: w latach 2007, 2012 i 2016. W okresie koczowań i przelotów w latach 1956 - 2020 zarejestrowano łącznie 120 os. podczas 58 obserwacji.

Literatura

Bukaciński D., Keller M., Buczyński A., Bukacińska M. 2017. Awifauna lęgowa koryta środkowej Wisły w roku 2009 – zmiany liczebności i rozmieszczenia w ciągu ostatnich 36 lat. W: Keller M, Kot H., Dombrowski A., Rowiński P., Chmielewski S., Bukaciński D. (red.). Ptaki środkowej Wisły. M-ŚTO, Pionki, s. 31-98.

Luniak M. 1971. Ptaki środkowego biegu Wisły. Acta Ornithol. 13: 17-113.

Taczanowski W. 1882. Ptaki krajowe, Kraków.